

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa

6.Kbf.18/2023/6.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. június 28. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A folytatólagosan elkövetett parancs iránti engedetlenség vétsége miatt Terhelt1 vádlott ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2023. március 14. napján kihirdetett Kb.II.1/2023/13. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt1 vádlottat súlyosításul mellékbüntetésként 1 (egy) év törzssászlósi rendfokozatba visszavetésre is ítéli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2023. március 14. napján kihirdetett KB.II.1/2023/13. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 444. § (1) bekezdésébe ütköző folytatólagosan elkövetett parancs iránti engedetlenség vétségében. Ezért 240 napi tétel – napi tételenként 1.400 forint–, összesen 336.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetére rendelkezett annak fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

[2] A katonai ügyész a tárgyaláson fellebbezést jelentett be a vádlott terhére magasabb napi tétele számú pénzbüntetés kiszabása érdekében. A vádlott három munkanap gondolkodási időt tartott fenn.

[3] A tárgyaláson jelen nem volt védő részére a bíróság elektronikus úton kézbesítette a határozatot, melyet a védő a vonatkozó visszajelzés szerint 2023. április 3. napján töltött le. Ehhez képest a másodfokú bírósághoz 2023. június 1. napján érkezett beadványában igazolási kérelemmel, az ügydöntő határozattal szemben pedig fellebbezéssel élt. Ez elsődlegesen a vádlott felmentésére, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítésére irányult.

[4] A vádlott védője egyebekben 2023. június 1. napján egyúttal a fellebbezése indokolását és a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.297/2023/3. számú átiratára vonatkozó nyilatkozatát is előterjesztette. Csupán a teljesség igényével rögzíti a másodfokú katonai tanács, hogy a védő a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a vádlott bűncselekményt nem követett el, őt legfeljebb gondatlanság terheli, az azonban nem valósít meg bűncselekményt, így a felmentésének van helye.

[5] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2023. június 28. napján tartott tanácsülésen a 6-I. számú végzésével a védő igazolási kérelmét – elkészttség okán - a Be. 140. § (1) és (3) bekezdés a) pontja alapján, ezzel egyidejűleg az ügydöntő határozattal szemben előterjesztett fellebbezését a Be. 597. § (1) bekezdés útján alkalmazandó 588. § (1) bekezdés alapján elutasította.

[6] A katonai ügyész a fellebbezése írásbeli indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során figyelmen kívül hagyta a Btk. 80. §-ának (1) bekezdésében írt azon általános szabályt, miszerint a büntetést a törvényben meghatározott keretek között a büntetés céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez. Álláspontja szerint a törvényszék nem kellő súllyal vette figyelembe a pénzbüntetés kiszabásának elveire vonatkozó, a Btk. 50. §-ának (1) bekezdésében foglalt azon szabályt sem, amely alapján a bíróságnak – figyelemmel a bűncselekmény tárgyi súlyára – meg kell állapítania a pénzbüntetés napi tételeinek számát és – az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten – az egynapi tételnek megfelelő összeget.

[7] Az ügyészi álláspont szerint Terhelt1 vádlott a terhére rótt bűncselekményt úgy követte el, hogy tudatosan ellenszegült az előjárói parancsoknak. Kifejtette, hogy Terhelt1 vádlott személyisége az előjárói tekintélyt több alkalommal megkérdőjelező, kritizáló, a parancsokat rendszeresen bíráló rendőrt körvonalaz, aki a véleményével ellentétes döntések végrehajtásától vonakodik. Minderre figyelemmel a társadalomra fokozottabban veszélyes, – a Btk. 444. §-a (3) bekezdésének b) pontjában írt büntetési alakzat határát súroló – katonai bűncselekmény miatt a katonai ügyész magasabb napi tétel számú pénzbüntetés kiszabásában megnyilvánuló pénzbüntetés kiszabását indítványozta.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.297/2023/3. számú átiratában a katonai ügyész fellebbezését módosítással, a pénzbüntetés mellett – annak napi tételszámát immár nem kifogásolva - katonai mellékbüntetés kiszabása érdekében tartotta fenn. Előadta, hogy az elsőfokon eljáró katonai tanács a perrendi szabályok megtartása mellett az ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a bűnügyben releváns bizonyítékokat megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve – a vádlott védekezését cáfolva – állapította meg az ítélet történeti tényállását. A tényállás alapján a bíróság okszerű következtetést vont le a vádlott elkövetéskori tudattartalmára, azon keresztül szándékára és bűnösségére nézve és törvényesen minősítette – a folytatólágosság tekintetében is – a vád tárgyává tett függelemsértő katonai bűncselekményt.

[9] Kifejtette, hogy a törvényszék a büntetéskiszabás keretében a bíróság a felmerülő bűnösségi körülményeket vizsgálta, majd a Btk. 33. § (5) bekezdésének indokolt felhívásával a vádlottal szemben a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése szerint pénzbüntetést szabott ki. E pénzbüntetés napi tételszáma a főügyészi álláspont szerint tükrözi az elbírált katonai vétség folytatólágosságban is megnyilvánuló tényleges tárgyi súlyát, míg a napi tételhez rendelt összeg megfeleltethető a vádlott egyéni, anyagi teherbíró képességének, így a kiszabott pénzbüntetés méltányos. A Főügyészség arra hívta fel a figyelmet, hogy a vádlott feltárt szolgálati előéletének adatai alapján arra vonható le érdemi következtetés, hogy a vádlott normakövető magatartása nem volt kifogástalan korábban sem, többször sértette meg a szolgálat ellátáshoz kapcsolódó rendelkezéseket, ami miatt fegyelmi úton felelősségre vonták.

[10] Ezért a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok – különösen az egyéni visszatartás keretében megjeleníthető katonai nevelő hatás érdekében – eléréséhez, különös tekintettel arra is, hogy a Be. 743. § (5) bekezdésében és a Be. 595. § (4) bekezdésében megfogalmazott súlyosítási tilalom nem áll fenn, a vádlottal szemben szükséges a Btk. 136. § (1) bekezdés a) pontja és a -helyesen - Btk. 139. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés kiszabása, az EBH 2017.B.21. 29. pont szerint irányadó kúriai gyakorlatnak megfelelően. Az elsőfokú bíróság további ítéleti rendelkezései álláspontja szerint a törvényi előírásoknak megfelelnek.

[11] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, Terhelt1 vádlottal szemben súlyosításul szabjon ki katonai mellékbüntetésül a Btk. 136. § (1) bekezdés a) pontja és a Btk. 139. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott rendfokozatban visszavetést, egyebekben az ügydöntő határozatot hagyja helyben.

[12] Az ügyészség által bejelentett fellebbezés folytán – tekintettel a védő fellebbezésének elutasítására - a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdése alapján – korlátozottan – bírálta felül, figyelemmel arra, hogy joghatályos fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be.

[13] A felülbírálat ezért kizárólag a vádlottal szemben kiszabott büntetésre vonatkozó sérelmezett rendelkezést, valamint a Be. 590. § (5) bekezdés c) pontja alapján a bűncselekmény jogi minősítését érintette. A fellebbviteli bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[14] A fellebbviteli bíróság azonban a Be. 590. § (5) bekezdése a) pontjában írtakra figyelemmel az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálta az elsőfokú eljárást. Így vizsgálta azt is, hogy a törvényszék nem vétett-e olyan eljárási szabálysértést, ami miatt az ítéletet hatályon kívül kellene helyezni.

[15] A Fővárosi Ítéltábla a korlátozott felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, nem vétett olyan eljárási szabálysértést, amely megalapozná az ítélet hatályon kívül helyezését, ilyen eljárási szabálysértésre a jogosultak sem hivatkoztak.

[16] Törvényesen járt el az elsőfokú katonai tanács, amikor – figyelemmel arra, hogy a vádirati indítványnak megfelelően, a jogszabályi feltételek fennállása mellett hozott büntetővégzéssel szemben előterjesztett ügyészi, a kiszabott pénzbüntetés napi tételszámának emelését célzó tárgyalás tartására irányuló kérelemre tekintettel - az ügyben előkészítő ülést tűzött ki. Eljárása során betartotta a Be. LXXVI. fejezetében rögzített perrendi szabályokat. Helyesen járt el akkor, amikor az első előkészítő ülést – tekintettel arra, hogy a vádirat kézbesítése nem történt meg a vádlott részére – elhalasztotta, majd az új határnapon tartott előkészítő ülésen hatályon kívül helyezte a Kbk.II.39/2022/2. számú büntetővégzését, és a vádról tárgyaláson határozott, mivel a vádlott az előkészítő ülésen nem ismerte be a váddal egyezően a bűnösségét, és a tárgyaláshoz való jogáról nem mondott le.

[17] Az elsőfokú katonai tanács a tárgyalás alapján az ítélet [10] bekezdésétől a [20] bekezdéséig terhelő tartalmú történeti tényállást rögzített. Az elsőfokú bíróság a váddal egyezően törvényesen minősítette a vádlott katonai bűncselekményét. A vádlott azzal a magatartásával, hogy a számára kiadott, egyértelmű parancsokat szándékosan nem teljesítette, nem hajtotta a végre a parancsban meghatározott határidőben, elkövette a Btk. 444. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő parancs iránti engedetlenség vétségét.

[18] Nem tévedett az elsőfokú bíróság abban a kérdésben, hogy mivel a vádlott ugyanabban a témakörben, eltérő időpontokban, a tanúltól kapott megismételt parancsok végrehajtásával kapcsolatban, rövid időközökben tanúsította fenti magatartását, a cselekménye a Btk. 6. § (2) bekezdése szerinti folytatólágosság egységébe tartozik.

[19] A súlyosítást célzó ügyészi fellebbezés alapos.

[20] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az ítélete [61] és [62] bekezdésében helyesen tárta fel.

[21] A másodfokú katonai tanács álláspontja szerint nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a Btk. 80. § (1) bekezdésében és a Btk. 79. § -ban írtak alapján a cselekmény tárgyi súlyára, a vádlott alanyi bűnösségének fokára és az enyhítő körülmények számára és nyomatékára figyelemmel a vádlottal szemben nem tartotta szükségesnek személyi szabadságot korlátozó büntetés, jelen esetben a törvényben meghatározott elzárás büntetés kiszabását, és indokoltan, a Btk. 33. § (5) bekezdésében írtak alkalmazásával a Btk. 33. § (1) bekezdés d) pontja, valamint a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki, szem előtt tartva azt is, hogy a vádlott kiadott parancsot végül – bár jelentős késedelemmel - végrehajtotta. A pénzbüntetés napi tételeinek száma a vádlott terhére rótt bűncselekmény tárgyi súlyához, míg egy napi tétel összege a vádlott személyi és jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz megfelelően igazodik.

[22] A másodfokú katonai tanács azonban – egyetértve a fellebbviteli ügyészség álláspontjával - úgy ítélte meg, hogy a vádlott parancsnoki jellemzésében írtakra, a múltban tanúsított szolgálati előéletére, annak kifogásolható történéseire figyelemmel, a katonai nevelő hatás elérése érdekében szükséges a vádlottal szemben az Btk. 136. § (1) bekezdés a) pontja és a Btk. 139. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott rendfokozatban visszavetés katonai mellékbüntetés kiszabása is, mivel a vádlott terhére rótt katonai bűncselekmény elkövetése kétséget kizáró módon a címzetes rendfokozat tekintélyének sérelmével járt, de a vádlott lefokozására nincs szükség. Erre figyelemmel a másodfokú katonai tanács – szem előtt tartva azt is, hogy a Be. 595. § (4) bekezdésében írt súlyosítási tilalom a vádlott terhére bejelentett fellebbezésre tekintettel nem áll fenn -, a címzetes rendőr főtörzssászlós vádlottat a Btk. 139. § (3) bekezdésében írt törvényes keretek között a törvényi minimumban meghatározott 1 évi időtartamra eggyel alacsonyabb rendfokozatba, nevezetesen törzssászlós rendfokozatba visszavetette, figyelemmel az EBH2017.B.21. számú döntésben is kidolgozott kúriai gyakorlatra, miszerint ha a bűncselekmény elbírálásakor a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagjának címzetes rendfokozata is van, ebből a rendfokozatból kell eggyel alacsonyabb rendfokozatba visszavetni.

[23] A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat – helyes indokai alapján – helybenhagyta.

[24] A fellebbviteli bíróság ítélete a Be. 598. § (2) bekezdésén, valamint a Be. 606. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2023. június 28.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.

Dr. Szabó Éva hb. ezredes s.k.

előadó bíró

bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa Kb.II.1/2023/13. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.18/2023/6. számú ítéletében írt változtatással 2023. június 28. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2023. június 28.

Dr. Török Zsolt hb. dandártábornok s.k.

a tanács elnöke

..